



Številka: 007-330/2023/2

Datum: 11. 4. 2024

Na podlagi c) točke 3. odstavka 2.1.2 poglavja Opisa sistema upravljanja in nadzora za izvajanje programa Sklada za azil, migracije in vključevanje, programa Sklada za notranjo varnost ter programa Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko v okviru Sklada za integrirano upravljanje meja v programskem obdobju 2021–2027, različica 1.0 (007-220/2023/1, z dne 3. 8. 2023) Tina Heferle, državna sekretarka na Ministrstvu za notranje zadeve, upravljavka programov izdajam

**Postopkovnik za izvajanje horizontalnih omogočitvenih pogojev
»Učinkovita uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« ter
»Izvajanje in uporaba Konvencije združenih narodov o pravicah
invalidov v skladu s Sklepom Sveta 2010/48/ES«**

Različica 1.0

Ljubljana, april 2024

Verzija	Datum	Opis	Komentar
1.0	april 2024	Osnovna verzija postopkovnika.	

KAZALO

1. UVOD.....	7
2. UČINKOVITA UPORABA IN IZVAJANJE LISTINE O TEMELJNIH PRAVICAH IN KONVENCIJE O PRAVICAH INVALIDOV.....	7
2.1. Listina EU o temeljnih pravicah.....	7
2.2 Konvencija ZN o pravicah invalidov	8
3. PRAVNI OKVIR ZA PRESOJO IN IZPOLNITEV OBRAVNAVANIH OMOGOČITVENIH POGOJEV.....	9
3.1 Pravni okvir EU – materialnopravna utemeljitev omogočitvenih pogojev.....	9
3.2 Horizontalni omogočitveni pogoj »Dejanska uporaba in izvajanje Listine EU o temeljnih pravicah« (Pogoj št. 3)	9
3.3 Horizontalni omogočitveni pogoj »Izvajanje in uporaba Konvencije ZN o pravicah invalidov« (Pogoj št. 4)	10
4. PRAVNI OKVIR REPUBLIKE SLOVENIJE.....	10
4.1 Listina EU o temeljnih pravicah v slovenskem pravnem redu	10
4.2 Konvencija ZN o pravicah invalidov in Izbirni protokol h Konvenciji o pravicah invalidov v slovenskem pravnem redu	12
5. IZVEDBENI OKVIR ZA URESNIČITEV OBRAVNAVANIH HORIZONTALNIH OMOGOČITVENIH POGOJEV	12
PRILOGA I – Kontrolni seznam temeljnih pravic.....	18
PRILOGA II – Kontrolni seznam temeljnih pravic – dodatne vsebine.....	19

SEZNAM PRILOG

Priloga 1: Kontrolni seznam temeljnih pravic

Priloga 2: Kontrolni seznam temeljnih pravic – dodatne vsebine

KRATICE IN POJMI

AMIF je program Sklada za azil migracije in vključevanje [*Asylum, Migration and Integration fund*].

EK je Evropska komisija.

EU je Evropska Unija.

SNV je program Sklada za notranjo varnost [*Internal Security Fund*].

IUMV je Program Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko v okviru Sklada za integrirano upravljanje meja.

ZN je Organizacija združenih narodov.

Konvencija je Konvencija o pravicah invalidov in Izbirni protokol h Konvenciji o pravicah invalidov.

Listina je Listina Evropske unije o temeljnih pravicah.

Odbor za spremljanje je Odbor za spremljanje programa Sklada za azil, migracije in vključevanje, programa Sklada za notranjo varnost in programa Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko v okviru Sklada za integrirano upravljanje meja v obdobju 2021–2027.

Omogočitveni pogoji so predpogoj za uspešno in učinkovito izvajanje specifičnih ciljev.

Operacija je skupek aktivnosti, skladnih s cilji programa Sklada za azil, migracije in vključevanje, programa Sklada za notranjo varnost ter programa Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko, ki se načrtujejo v akcijskem načrtu. Potencialni upravičenec odda prijavo operacije ali vlogo na javni razpis. Za izbrane operacije se sklene odločitve o podpori (neposredna dodelitev) ali pogodba o izvajanju operacije (javni razpis).

Strategija je Strategija za krepitev uporabe Listine o temeljnih pravicah v EU.

Uredba AMIF, SNV in IUMV je Uredba o izvajanju uredb (EU) in (Euratom) na področju azila, migracij in vključevanja, notranje varnosti ter evropskega integriranega upravljanja meja v programskem obdobju 2021–2027, UL št. 00704-55/2023 z dne 7.2.2023.

Uredba 2021/1060/EU je Uredba 2021/1060/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko.

Invalidi so ljudje z dolgotrajnimi telesnimi, duševnimi, intelektualnimi ali senzoričnimi okvarami, ki jih lahko, v povezavi z različnimi ovirami, omejujejo pri tem, da bi v družbi polno in učinkovito sodelovali.

Izbirni protokol h konvenciji o pravicah invalidov je vključen v besedilo konvencije in je vzpostavil individualni pritožbeni mehanizem za državljane držav pogodbenic.

Omogočitveni pogoji so predpogoj za uspešno in učinkovito izvajanje specifičnih ciljev.

Operacija je skupek aktivnosti, skladnih s cilji programa Sklada za azil, migracije in vključevanje, programa Sklada za notranjo varnost ter programa Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko, ki se načrtujejo v akcijskem načrtu. Potencialni upravičenec odda prijavo operacije ali vlogo na javni razpis. Za izbrane operacije se sklene odločitve o podpori (neposredna dodelitev) ali pogodba o izvajanju operacije (javni razpis).

Organ upravljanja (OU) je organ javnega sektorja - Ministrstvo za notranje zadeve, kot edini pristojen za upravljanje programa Sklada za azil, migracije in vključevanje, programa Sklada za notranjo varnost in programa Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko v okviru Sklada za integrirano upravljanje meja ter za komunikacijo z Evropsko komisijo.

Program AMIF je Program Republike Slovenije za podporo iz Sklada za azil, migracije in vključevanje za programsko obdobje 2021–2027, ki ga je Evropska komisija potrdila s sklepom.

Program SNV je Program Republike Slovenije za podporo iz Sklada za notranjo varnost za programsko obdobje 2021–2027, ki ga je Evropska komisija potrdila s sklepom.

Program IUMV je Program Republike Slovenije za podporo iz Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko v okviru Sklada za integrirano upravljanje meja za programsko obdobje 2021–2027, ki ga je Evropska komisija potrdila s sklepom.

Temeljne pravice so osnovne pravice in svoboščine, ki veljajo za vsakogar v EU. So enake ne glede na to, od kod prihajate, v kaj verjamete ali kako živite. S temi pravicami se izvajajo pomembna načela, kot so dostojanstvo, pravičnost, spoštovanje in enakost. Na njihovi podlagi so določeni današnji evropski standardi za življenje in delo.

PRAVNE PODLAGE

- Ustava Republike Slovenije, UL št. 33/1991 z dne 28. 12. 1991,
- Listina Evropske Unije o temeljnih človekovih pravicah, UL C 83/389 z dne 30. 3. 2010,
- Konvencija o pravicah invalidov in Izbirni protokol h Konvenciji o pravicah invalidov, UL L 23/35 z dne 27. 1. 2010,
- Uredba (EU) št. 2021/1060 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko (UL L št. 231 z dne 30. 6. 2021, str. 159),
- Uredba o izvajanju Uredb (EU, Euratom) na področju azila, migracij in vključevanja, notranje varnosti ter evropskega integriranega upravljanja meja v Republiki Sloveniji v programskem obdobju 2021–2027 (UL L št. 14 z dne 3. 2. 2023, str. 957),
- Uredba (EU) št. 2021/1147 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Sklada za azil, migracije in vključevanje (UL L, št. 251/1 z dne 7. 7. 2021, str. 1; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2021/1147/EU),
- Uredba (EU) št. 2021/1148 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko v okviru Sklada za integrirano upravljanje meja (UL L, št. 251/48 z dne 7. 7. 2021, str. 48; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2021/1148/EU),
- Uredba (EU) št. 2021/1149 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 7. julija 2021 o vzpostavitvi Sklada za notranjo varnost (UL L, št. 251/94 z dne 7. 7. 2021, str. 94; v nadaljnjem besedilu: Uredba 2021/1149/EU).

1. UVOD

Na Ministrstvu za notranje zadeve smo kot organ upravljanja (v nadaljnjem besedilu: OU) za izvajanje programa Sklada za azil, migracije in vključevanje (v nadaljnjem besedilu: program AMIF), programa Sklada za notranjo varnost (v nadaljnjem besedilu: program SNV), ter programa Instrumenta za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko v okviru Sklada za integrirano upravljanje meja (v nadaljnjem besedilu: program IUMV), v programskem obdobju 2021–2027, pripravili Postopkovnik za izvajanje horizontalnih omogočitvenih pogojev »Dejanska uporaba in izvajanje Listine o temeljnih pravicah« ter »Izvajanje in uporaba Konvencije združenih narodov o pravicah invalidov v skladu s Sklepom Sveta 2010/48/ES« (v nadaljnjem besedilu: Postopkovnik).

Splošna opredelitev omogočitvenih pogojev, skladno s katero ti predstavljajo predpogoj za uspešno in učinkovito izvajanje specifičnih ciljev, je določena v drugem odstavku 2. člena Uredbe 2021/1060/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. junija 2021 o določitvi skupnih določb o Evropskem skladu za regionalni razvoj, Evropskem socialnem skladu plus, Kohezijskem skladu, Skladu za pravični prehod in Evropskem skladu za pomorstvo, ribištvo in akvakulturo ter finančnih pravil zanje in za Sklad za azil, migracije in vključevanje, Sklad za notranjo varnost in Instrument za finančno podporo za upravljanje meja in vizumsko politiko¹ (v nadaljnjem besedilu: Uredba 2021/1060/EU). Podrobnejšo opredelitev pa najdemo v 15. členu iste uredbe.

V luči učinkovitega izvajanja operacij podprtih s sredstvi programa AMIF, programa SNV in programa IUMV je glavni cilj Postopkovnika, predstaviti regulativni okvir horizontalnih omogočitvenih pogojev in mehanizme za zagotavljanje skladnosti z Listino EU o temeljnih pravicah in Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov z Izbirnim protokolom h Konvenciji o pravicah invalidov.

2. UČINKOVITA UPORABA IN IZVAJANJE LISTINE O TEMELJNIH PRAVICAH IN KONVENCIJE O PRAVICAH INVALIDOV

2.1. Listina EU o temeljnih pravicah

Listina Evropske unije o temeljnih pravicah² (v nadaljnjem besedilu: Listina) je pravno zavezujoč akt, ki ureja državljanske, politične, ekonomske, socialne in kulturne pravice. Uporabo Listine določajo Uredba 2021/1060/EU; uredbe posameznih programov (Uredba 2021/1147/EU, Uredba 2021/1148/EU, Uredba 2021/1149/EU); delegirane in izvedbene uredbe Komisije, sprejete na podlagi Uredbe 2021/1060/EU ali uredb za posamezni program; druge uredbe in direktive EU, ki veljajo v primerih, ko države članice izvajajo posamezne programe.

Vsebinsko se Listina deli na sedem poglavij in štiriinpetdeset členov: poglavje o dostojanstvu (členi 1-5), o svoboščinah (členi 6-19), o enakosti (členi 20-26), o solidarnosti (členi 27-38), o pravicah državljanov (členi 39-46), o pravosodju (členi 47-50) ter splošne določbe o razlagi in uporabi listine (členi 51-54).

Listino je zasnovalo predsedstvo Evropske konvencije, ob posvetovanju s civilno družbo. Predsedstvo je sestavljalo 15 predstavnikov voditeljev držav in vlad takratnih članic, 30 predstavnikov nacionalnih parlamentov, 16 predstavnikov Evropskega parlamenta in predstavnika Evropske komisije. Evropski parlament, Evropska komisija (v nadaljnjem besedilu: EK) in Svet EU, so Listino razglasili 7. decembra 2000. Listina je postala pravno zavezujoča šele 1. decembra 2009, z uveljavitvijo Lizbonske pogodbe³ - prvi odstavek 6. člena Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije,⁴ določa, da

¹ Objavljena v UL C 202/47 7.6.2006, dostop: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/PDF/?uri=CELEX:12016ME/TXT>.

² Objavljena v UL C 83/389 z dne 30. 3. 2010, dostop: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2010:083:0389:0403:sl:PDF>.

³ Lizbonska pogodba (UL C 306/1 z dne 17.12.2007) je uvedla poglobljene reforme in končala Evropsko skupnost – Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti se je preimenovala v „Pogodbo o delovanju Evropske unije“. Odpravila je prejšnjo arhitekturo treh stebrov EU in prerazporedila pristojnosti med EU in državami EU. Da bi se prilagodila širitvam EU, je prevetrila način delovanja evropskih institucij, in procesa odločanja. Preoblikovale so se tudi nekatere notranje in zunanje politike EU, institucije pa so dobile možnost delovati na novih področjih politike. S tem je okrepila demokratičnost EU. Celotno besedilo je dostopno na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX:12007L/TXT>.

⁴ Prvi odstavek 6. člena Pogodbe o Evropski uniji in Pogodbe o delovanju Evropske unije, UL C 326 26.10.2012, dostop: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=celex%3A12012M%2FTXT>.

»Unija priznava pravice, svoboščine in načela iz Listine o temeljnih pravicah Evropske unije z dne 7. decembra 2000, prilagojene 12. decembra 2007 v Strassbourgu, ki ima enako pravno veljavnost kot Pogodbi.«

Področje uporabe Listine določa prvi odstavek 51. člena Listine, ki predvideva obvezno uporabo za vse institucije, organe, urade in agencije EU medtem ko je v državah članicah uporaba Listine predvidena po načelu subsidiarnosti. Skladno s slednjim države članice Listino uporabljajo, ko izvajajo pravo EU. V praksi je torej uporaba Listine obvezna tudi v primerih, ko države članice vzpostavljajo strukture in postopke po Uredbi 2021/1060/EU ter sisteme upravljanja, spremljanja in nadzora programa AMIF, programa SVN in programa IUMV oziroma ko takšne strukture vzpostavijo zaradi implementacije področnih uredb, posebnih pravil za programe ter delegiranih ali izvedbenih aktov.

Glede na raziskave uporaba Listine v državah članicah ni zadovoljiva.⁵ EK je zato decembra 2020 izdala novo Strategijo za krepitev uporabe Listine o temeljnih pravicah v EU⁶ (v nadaljnjem besedilu: Strategija). Ta določa konkretne ukrepe za krepitev uporabe Listine, s poudarkom na nacionalni ravni. Strategija sloni na štirih glavnih področjih: zagotavljanje učinkovite uporabe Listine v državah članicah; krepitev vloge organizacij civilne družbe, zagovornikov pravic in delavcev v pravni stroki; spodbujanje uporabe Listine kot vodila za institucije EU; ter ozaveščanje ljudi o njihovih pravicah na podlagi Listine.

Izjemen pomen Listine je pripoznal tudi Svet EU, ki je v ta namen izdal dokument Sklepi Sveta o okrepitev uporabe Listine o temeljnih pravicah v Evropski uniji.⁷

2.2 Konvencija ZN o pravicah invalidov

Konvencijo Združenih narodov o pravicah invalidov in Izbirni protokol h Konvenciji o pravicah invalidov⁸ (v nadaljnjem besedilu: Konvencija) je 13. decembra 2006 sprejela Generalna skupščina Združenih narodov. Konvencija predstavlja prvi zavezujoč mednarodni instrument s področja človekovih pravic katerega glavni cilj je zaščita in obravnava pravic invalidov. EU je Konvencijo odobrila s Sklepom sveta 2010/48/ES,⁹ ki je v veljavo stopil 26. novembra 2009.

V primeru izvajanja programov posameznih skladov, države članice k uporabi Konvencije zavezujejo pravni akti kot so Uredba 2021/1060/EU; uredbe posameznih programov (Uredba 2021/1147/EU, Uredba 2021/1148/EU, Uredba 2021/1149/EU); delegirane in izvedbene uredbe EK, sprejete na podlagi Uredbe 2021/1060/EU ali uredb za posamezni program; druge uredbe in direktive EU, ki veljajo za ukrepe držav članic za izvajanje programov.

Skladno z drugim odstavkom 1. člena Konvencije so invalidi ljudje z dolgotrajnimi telesnimi, duševnimi, intelektualnimi ali senzoričnimi okvarami, ki jih lahko, v povezavi z različnimi ovirami, omejujejo pri tem, da bi v družbi polno in učinkovito sodelovali. Cilj Konvencije je ozaveščanje, spodbujanje ter varovanje pravic in prirojenega dostojanstva invalidov.

Besedilo Konvencije temelji na več dokumentih s področja človekovih pravic¹⁰ in se od tovrstnih besedil razlikuje po tem, da predstavlja izpeljavo ukrepov, ki invalidom omogočajo dostop do pravic in njihovega uresničevanja. Posebno pozornost Konvencija posveča položaju invalidnih žensk in otrok ter pravicam invalidov do dostopnosti, enakosti pred zakonom, varovanju osebne integritete, samostojnega življenja in vključenosti v skupnost, spoštovanju zasebnosti, izobraževanju, zdravju, delu in zaposlitvi, ustrezni življenjski ravni in socialni varnosti, sodelovanju v političnem in javnem življenju, ipd.

⁵ Na primer raziskava Posebni Eurobarometer št. 487b iz leta 2019, celotno poročilo je dostopno na: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/096795a7-8d89-11e9-9369-01aa75ed71a1>

⁶ Izdana v Bruslju 2. 12. 2020, dostop: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52020DC0711&qid=1608047356199>

⁷ Dostop: <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-6795-2021-INIT/sl/pdf>.

⁸ Izbirni protokol h konvenciji o pravicah invalidov je vključen v besedilo konvencije. Z njim je bil vzpostavljen individualni pritožbeni mehanizem za državljane države pogodbenice. Konvencija je bila sprejeta 13. decembra 2006 v New Yorku, veljati pa je začela 3. maja 2008. V Sloveniji velja od 24. aprila 2008.

⁹ Dostop: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/ALL/?uri=CELEX%3A32010D0048>.

¹⁰ To so: Mednarodni pakt o ekonomskih, socialnih in kulturnih pravicah; Mednarodni pakt o državljskih in političnih pravicah; Mednarodna konvencija o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije; Mednarodna konvencija o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk; Konvencija proti mučenju in drugim krutim, nečloveškim ali poniževalnim kaznim ali ravnanju; Konvencija o otrokovih pravicah in Mednarodna konvencija o varstvu pravic vseh delavcev migrantov in članov njihovih družin.

To se odraža tudi v splošnih načelih Konvencije, ki so:

- spoštovanje prirojenega dostojanstva, osebne samostojnosti, ki vključuje svobodo izbire, in neodvisnost posameznikov;
- nediskriminacija;
- polno in učinkovito sodelovanje in vključenost v družbo;
- spoštovanje različnosti in sprejemanje invalidov kot dela človekove raznolikosti in humanosti;
- enakost možnosti;
- dostopnost;
- enake možnosti za moške in ženske;
- spoštovanje razvojnih sposobnosti invalidnih otrok ter spoštovanje pravice invalidnih otrok do ohranitve njihove identitete.¹¹

Žal so invalidi, kljub prizadevanjem mnogih, še vedno bolj izpostavljeni tveganju revščine in socialne izključenosti, diskriminaciji, še vedno imajo težave pri dostopu do zdravstvenega varstva, vseživljenjskega učenja, zaposlitve in prostočasnih dejavnosti, omejeni so tudi pri sodelovanju v političnemu življenju. Zato je pomembno, da je implementacija Konvencije učinkovita. Glavni instrument EU za izvajanje Konvencije je prenovljena Strategija o pravicah invalidov za obdobje 2021-2030,¹² ki je bila sprejeta s ciljem uspešnega premagovanja izzivov, s katerimi se soočajo invalidi.

3. PRAVNI OKVIR ZA PRESOJO IN IZPOLNITEV OBRAVNAVANIH OMOGOČITVENIH POGOJEV

3.1 Pravni okvir EU – materialnopravna utemeljitev omogočitvenih pogojev

Temeljni pravni vir, ko gre za omogočitvene pogoje je Uredba 2021/1060/EU oziroma konkretnije 15. člen ter Priloga III in IV te uredbe. V 15. členu uredba ureja dve vrsti omogočitvenih pogojev – horizontalne (Priloga III uredbe) in tematske (Priloga IV uredbe). Pogoja, ki ju obravnava Postopkovnik spadata med prve – horizontalne, in sta Dejanska uporaba in izvajanje Listine (v nadaljnjem besedilu: Pogoj št. 3) ter Izvajanje in uporaba Konvencije (v nadaljnjem besedilu: Pogoj št. 4).

Omogočitveni pogoji predstavljajo zaščitni mehanizem in predpogoj za učinkovito črpanje sredstev iz programa AMIF, programa SNV in programa IUMV. Uredba 2021/1060/EU za vsakega od pogojev predvideva tudi povezana merila, ki morajo biti izpolnjena skozi celotno programsko shemo 2021-2027. O tem ali država članica izpolnjuje pogoje odloča EK. Skladno s 15. členom Uredbe 2021/1060/EU mora država članica v vsakem programu ali spremembi programa, obrazloženo opredeliti ali izpolnjuje omogočitvene pogoje. Utemeljitev nato v roku 3. mesecev oceni EK. V kolikor se država članica z oceno EK ne strinja, lahko v roku enega meseca predloži svoje pripombe. Če EK vztraja pri oceni, da država ne izpolnjuje omogočitvenih pogojev, lahko zadrži povračilo spornih izdatkov dokler država ne sprejeme ustreznih popravnih ukrepov.

Pomen učinkovite implementacije omogočitvenih pogojev je predvsem v zmanjšanju tveganj, ki lahko vodijo v izgubo sredstev in manjšo učinkovitost intervencij zaradi ravnanj, ki niso skladna z zakonodajo in politikami EU.

3.2 Horizontalni omogočitveni pogoj »Dejanska uporaba in izvajanje Listine EU o temeljnih pravicah« (Pogoj št. 3)

Za izpolnitev Pogoja št. 3 mora država članica vzpostaviti učinkovite mehanizme za zagotavljanje skladnosti z Listino. V praksi to vključuje ureditve za zagotavljanje skladnosti programov z Listino ter

¹¹ 3. člen Konvencije.

¹² Dostop: <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=738&langId=en&pubId=8376&furtherPubs=yes>.

ureditev poročanja odboru za spremljanje o neskladnosti operacij z Listino in o pritožbah po sedmem odstavku 69. člena Uredbe 2021/1060/EU.¹³

Država članica je dolžna izpolnjevanje Pogoja št. 3 zagotavljati tekom celotne programske sheme 2021-2027.¹⁴ To lahko zagotovi na različne načine, na primer s spremljanjem ugotovljenih neskladnosti z Listino, vzpostavitvijo učinkovitega sistema revizij vloženih spletnih pritožb, ustreznim usposabljanjem oseb, ki preverjajo izvajanje operacij, ipd.

3.3 Horizontalni omogočitveni pogoj »Izvajanje in uporaba Konvencije ZN o pravicah invalidov« (Pogoj št. 4)

Namen Pogoja št. 4 je omogočiti invalidom, da lahko enakopravno dostopajo do vseh ugodnosti, ki izhajajo iz izvajanja programa AMIF, programa SNV in programa IUMV. Za izpolnitev pogoja mora država članica vzpostaviti nacionalni okvir za izvajanje Konvencije, ki vključuje:

- cilje z merljivimi vrednostmi, zbiranje podatkov in mehanizme za spremljanje;
- ureditve skladno s katerimi se politike, zakonodaja in standardi dostopnosti ustrezno upoštevajo pri pripravi in izvajanju programov;
- ureditev poročanja odboru za spremljanje o primerih neskladnosti operacij, ki jih podpirajo skladi, s Konvencijo ter pritožbah, ki so skladne z ureditvami iz sedmega odstavka 69. člena Uredbe 2021/1060/EU.

Država članica je dolžna izpolnjevanje Pogoja št. 4 zagotavljati tekom celotne programske sheme 2021-2027.¹⁵ Za izpolnitev Pogoja št. 4 mora država članica vzpostaviti učinkovite mehanizme za zagotavljanje skladnosti z Konvencijo. To lahko zagotovi na različne načine, na primer s preverjanjem skladnosti operacij s Konvencijo, vzpostavitvijo učinkovitega sistema za vlaganje pritožb zaradi kršitev Konvencije, sodelovanjem z relevantnimi deležniki, ipd.

4. PRAVNI OKVIR REPUBLIKE SLOVENIJE

4.1 Listina EU o temeljnih pravicah v slovenskem pravnem redu

Kot že omenjeno nas k uporabi Listine zavezuje 51. člen le-te. Ta uporabo predvideva skladno z t.i. načelom subsidiarnosti, pri čemer Listina ne širi področja uporabe prava EU preko njenih pristojnosti kot tudi ne ustvarja novih pristojnosti ali nalog Unije in ne spreminja pristojnosti ter nalog kot izhajajo iz temeljnih pogojev EU.

Pravice in svoboščine iz kataloga temeljnih pravic Listine so implementirane v temeljnem in najvišjem splošnem pravnem aktu tj. Ustavi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Ustava RS).¹⁶ Temeljne pravice Listine najdemo v Poglavlju II Ustave RS, ki opredeljuje človekove pravice in temeljne svobodščine (členi 14-65) in v Poglavlju III Ustave RS, ki ureja gospodarska in socialna razmerja (členi 66-79). Pri implementaciji Listine v naš pravni red pa pomembno vlogo igrajo tudi nacionalna sodišča, ki morajo v primerih, ko delujejo na področju prava EU, nacionalne ukrepe tolmačiti skladno z določili Listine.

Ustava RS v 15. členu določa, da se človekove pravice in temeljne svoboščine uresničujejo neposredno na podlagi ustave medtem ko način njihovega uresničevanja predpisujejo zakoni. V praksi tako konkretizacijo človekovih pravic, način njihovega uresničevanja in predvideno sodno varstvo zasledimo v številnih zakonih. Eden od pomembnejših razlogov za tovrstno razdrobljenost je v

¹³ Sedmi odstavek 69. člena Uredbe 2021/1060/EU: *Države članice poskrbijo za zagotovitev učinkovite obravnave pritožb v zvezi s skladi. Države članice so v skladu s svojim institucionalnim in pravnim okvirom odgovorne za tozadevno področje uporabe, pravila in postopke. To ne posega v splošno možnost, ki jo imajo državljani in zainteresirane strani, da pritožbe naslovijo na Komisijo. Države članice na zahtevo Komisije obravnavajo pritožbe, ki so bile predložene Komisiji in spadajo v področje uporabe njihovih programov, ter Komisijo obvestijo o rezultatih te obravnave.*

¹⁴ 15. člen Uredbe 2021/1060/EU.

¹⁵ Ibid.

¹⁶ UL št. 33/1991 z dne 28. 12. 1991.

praktičnosti. V nasprotnem primeru bi bila namreč Ustava RS precej obsežnejša in tudi kompleksnejša. Poleg tega bi to vodilo tudi v daljši postopek spreminjanja ustave, ki bi zato težje sledila spreminjajočim se razmeram v družbi.

V zvezi z varstvom človekovih pravic in temeljnih svoboščin ima država t.i. negativne in pozitivne obveznosti. Negativne obveznosti od države terjajo pasivnost - država se mora vzdržati poseganja v človekove pravice in temeljne svoboščine, nasprotno pa jo pozitivne obveznosti zavezujejo k aktivnemu ravnanju. Primer pozitivne obveznosti države je varovanje življenja, ki je določeno v 2. členu Evropske konvencije o človekovih pravicah. Ta pravi »Pravica vsakogar do življenja je zavarovana z zakonom. Nikomur ne sme biti življenje odvzeto, razen ob izvršitvi sodbe, s katero je sodišče koga spoznalo za krivega za kaznivo dejanje, za katero je z zakonom predpisana smrtna kazen«.

V tabeli so prikazani temeljni viri, ki predstavljajo zakonsko konkretizacijo človekovih pravic v slovenskem pravnem redu (vir: Ministrstvo za regionalni razvoj in kohezijo).

Naslov poglavja Listine	Členi Listine	Zakonska konkretizacija človekovih pravic v slovenskem pravnem redu
Naslov I - Dostojanstvo	1-5	Kazenski zakonik Zakon o kazenskem postopku Zakon o varstvu javnega reda in miru Zakon o duševnem zdravju
Naslov II - Svoboščine	6-19	Zakon o kazenskem postopku Zakon o nalogah in pooblastilih policije Družinski zakonik Zakon o partnerski zvezi Zakon o varstvu osebnih podatkov Zakon o verski svobodi Zakon o medijih Zakon o javnih zbiranjih Zakon o visokem šolstvu Zakon o osnovni šoli Zakon o višjem strokovnem izobraževanju Zakon o izobraževanju odraslih Zakon o delovnih razmerjih Zakon o gospodarskih družbah
Naslov III - Enakost	20-26	Zakon o varstvu pred diskriminacijo Zakon o enakih možnostih žensk in moških Zakon o romski skupnosti v RS Zakon o samoupravnih narodnih skupnostih Družinski zakonik Zakon o preprečevanju nasilja v družini Zakon o osebni asistenci Zakon o izenačevanju možnosti invalidov Zakon o poklicni rehabilitaciji in zaposlovanju invalidov Zakon o usmerjanju otrok s posebnimi potrebami
Naslov IV - Solidarnost	27-38	Zakon o evropskih svetih delavcev Zakon o delovnih razmerjih Zakon o urejanju trga dela Zakon o varnosti in zdravju pri delu Zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih Zakon o socialnem varstvu Stanovanjski zakon Zakon o pacientovih pravicah Zakon o varstvu okolja Energetski zakon Zakon o varstvu potrošnikov
Naslov V - Pravice državljanov	39-46	Zakon o splošnem upravnem postopku Zakon o dostopu do informacij javnega značaja Zakon o javnih uslužbencih
Naslov VI – sodno	47-50	Zakon o ustavnem sodišču

varstvo		Zakon o varuhu človekovih pravic Zakon o pravnem postopku Zakon o nepravdnem postopku Zakon o upravnem sporu Zakon o brezplačni pravni pomoči Zakon o pravici do sojenja brez nepotrebnega odlašanja
---------	--	---

4.2 Konvencija ZN o pravicah invalidov in Izbirni protokol h Konvenciji o pravicah invalidov v slovenskem pravnem redu

Slovenija diskriminacijo invalidov preprečuje z različnimi ukrepi, katerih skupen cilj je ustvariti enakopravno in vključujočo družbo za ljudi z invalidnostmi. V luči teh prizadevanj bi izpostavili dva dogodka:

- Skladno z Ustavo RS so človekove pravice in temeljne svoboščine zagotovljene vsakomur ne glede na osebne okoliščine. Leta 2004 je bila med osebne okoliščine določene v Ustavi RS, dodana tudi invalidnost. Slovenija je s tem pravico do enakosti invalidov pred zakonom, zaščitila z najvišjo stopnjo pravnega varstva.
- Slovenija je 2. 4. 2008 sprejela Zakon o ratifikaciji Konvencije in Izbirnega protokola h Konvencij.

Področje izenačevanja invalidov v praksi ureja Zakon o izenačevanju možnosti invalidov.¹⁷ Ta vsebuje tudi poglavje o ukrepih za izenačevanje (17. - 24. člen) med katerimi zasledimo ukrepe kot so pes pomočnik, prilagoditev vozila in kartica ugodnosti za invalide.

Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti od leta 2007 dalje pripravlja Akcijski program za invalide (v nadaljnjem besedilu: Akcijski program).¹⁸ Trenutno aktualen je Akcijski program 2022-2030 katerega glavni namen je spodbujanje, varovanje in zagotavljanje polnopravnega in enakovrednega uživanja človekovih pravic ter spoštovanje dostojanstva invalidov.

5. IZVEDBENI OKVIR ZA URESNIČITEV OBRAVNAVANIH HORIZONTALNIH OMOGOČITVENIH POGOJEV

Merilo 1 – Ureditve za zagotovitev skladnosti programov, ki jih podpirajo skladi, in njihovega izvajanja z ustreznimi določbami Listine in Konvencije

Za uresničitev omogočitvenih pogojev iz Priloge III Uredbe 2021/1060/EU, se na ravni priprave programskih dokumentov, vzpostavitev sistema upravljanja, spremljanja in nadzora ter izvajanja ukrepov izvede naslednje aktivnosti:

Partnerski sporazum in program AMIF, program SNV in program IUMV

Vsebina aktivnosti	Način izvedbe
Pri pripravi Partnerskega sporazuma se zagotovi, da je vsebina skladna z določbami Listine in Konvencije.	Zagotovi se, da so dokumenti pripravljeni skladno s temeljnimi pravicami Listine in Konvencije. Pri tem se uporabi kontrolni seznam temeljnih pravic (Priloga I Postopkovnika). <u>V primeru, da je to glede na vsebino dokumenta/ukrepa relevantno, se kontrolni seznam razširi z vsebinami iz Priloge II.</u>
Pri pripravi programa AMIF, programa SNV in programa IUMV se zagotovi, da je vsebina skladna z določbami Listine in Konvencije.	V zasnovo dokumentov se skladno z načelom partnerstva vključi predstavnike Odbora za spremljanje ali po potrebi drugih državnih institucij s področja varstva človekovih pravic in oz. opiše, kdaj /kako je bila njihova vloga podana (sodelovanje civilne družbe, načelo partnerstva).* <u>V namen preverjanja se izdala poročilo.</u>

¹⁷ UL št. 94/2010 z dne 26. 11. 2010, dostop: <https://www.uradni-list.si/glasilo-uradni-list-rs/vsebina/100876>.

¹⁸ Do sedaj sprejeti Akcijski programi so zbrani na: <https://www.gov.si/zbirke/projekti-in-programi/akcijski-program-za-invalide/>.

Vrednotenja programov, izvedena na podlagi 44. člena Uredbe 2021/1060/EU, zajemajo tudi merila za ugotavljanje skladnosti programov, ki jih podpirajo skladi, z EU Listino.	V vrednotenje se po potrebi se skladno z načelom partnerstva vkluči predstavnike Odbora za spremljanje ali po potrebi drugih državnih institucij s področja varstva človekovih pravic. *V namen preverjanja se izdala poročilo.
---	--

Programski dokumenti

Vsebina aktivnosti	Način izvedbe
<p>Skrb za skladnost vseh programskih dokumentov z Listino in Konvencijo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Uredba, ki na nacionalni ravni določa udeležence evropske politike na področju notranjih zadev in njihove naloge, načrtovanje evropske politike notranjih zadev, način izbora operacij in njihovo potrjevanje ter izvajanje operacij (v nadaljnjem besedilu: Uredba AMIF, SNV in IUMV).¹⁹ - Opis sistema upravljanja in nadzora. - Navodila organa upravljanja, postopkovniki, smernice, strategije, dokumenti za organizacijo in izvajanje načela partnerstva, podlaga, ki ustanavlja Odbor za spremljanje, poslovnik Odbora za spremljanje, komunikacijska strategija programov. 	<p>Zagotovi se, da so dokumenti zasnovani skladno z določbami Listine in Konvencije.</p> <p>Listina in Konvencija se upoštevata pri pripravi Programa in pri izvajanju, spremljanju in vrednotenju programov.</p> <p>V Sloveniji je Varuh človekovih pravic Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: Varuh človekovih pravic) nadzornik oblasti, katerega naloga je omejevanje morebitne samovolje oblasti pri poseganju v človekove pravice in temeljne svoboščin. S tem namenom ima pristojnost, da deluje v primeru kakršnihkoli kršitev pravic posameznikov s strani nosilcev oblasti. Zaradi svoje vloge je Varuh človekovih pravic eden izmed ključnih deležnikov, ki bo vključen v vse faze izvajanja Programa.</p> <p>V fazi priprave ter pred sprejetjem kateregakoli dokumenta, ki tvori sistem upravljanja, spremljanja in nadzora na ravni OU, se zagotovi vnos elementov za uresničitev določb Listine in Konvencije.</p> <p>Ena od splošnih nalog OU, ki bdi nad izvedbo in doseganjem zastavljenih ciljev, je zagotovitev spoštovanja temeljnih pravic in skrb za učinkovito implementacijo pravic invalidov pri izvajanju programov ter skrb za skladnost z Listino in Konvencijo tekom celotnega programskega obdobja.</p> <p>Priprava dokumentov bo, če je to glede na vsebino in učinke dokumenta smiselno, potekala v sodelovanju z Varuhom človekovih pravic in institucijami pristojnimi za zaščito pravic invalidov, do njihove uveljavitve se bo smiselno upoštevalo Poslovnik odbora za spremljanje.</p> <p><u>Relevantnost Listine in Konvencije za presojo dokumenta se preveri z uporabo kontrolnega seznama temeljnih pravic (Priloga I Postopkovnika). V primeru, da je to glede na vsebino dokumenta/ukrepa smiselno, se kontrolni seznam razširi z vsebinami iz Priloge II.</u></p> <p>V zasnovo dokumentov se, če je to glede na vsebino in učinke dokumenta smiselno, vključi predstavnike nacionalnih institucij s področja varstva človekovih pravic in zaščite pravic invalidov oziroma opiše, kdaj/kako je bila njihova vloga podana (sodelovanje civilne družbe, načelo partnerstva). <u>V namen preverjanja se izdala poročilo.</u></p> <p>Spoštovanje določb Listine in Konvencije se zagotovi</p>

¹⁹ Uredba o izvajanju uredb (EU) in (Euratom) na področju azila, migracij in vključevanja, notranje varnosti ter evropskega integriranega upravljanja meja v programskem obdobju 2021–2027, UL št. 00704-55/2023 z dne 7.2.2023.

	<p>v dokumentih za izbor in izvajanje programov, ki določajo pogoje za podporo za vsako operacijo, vključno s posebnimi zahtevami glede proizvodov ali storitev, ki jih je treba izvesti v okviru operacije (če je primerno); seznam operacij, ki je dostopen prek enotnega spletnega mesta ali portala; revizijske strategije, izvajanje revizij, pripravo revizijskih mnenj in poročil o nadzoru s strani revizijskih organov. <u>Na vzorcu se preveri doslednost upoštevanja. Pri tem se smiselno uporabi merila za preverjanje skladnosti operacij z Listino in Konvencijo, ki so vsebovana v kontrolnih listih (Prilogi I in II) ter izdela poročilo.</u></p>
<p>Pri izvajanju programa AMIF, programa SNV in programa IUMV se zagotovi spoštovanje pravic Listine in Konvencije.</p>	<p>Vzpostavitev ustreznih orodij za preverjanje oziroma ocenjevanje skladnosti programa AMIF, programa SNV in programa IUMV ter skladnosti izvajanja programov z Listino in Konvencijo (kontrolni listi, navodila in postopkovniki).</p> <p>Opredelitev obveznih sestavin Odločitve o podpori kot tudi pogodbe o izvajanju operacije (JR) za posamezno operacijo (kot sestavni del navodil OU) na način, da se pri izvajanju projekta oziroma dejavnosti, ki je predmet sofinanciranja, zagotovi spoštovanje Listine in Konvencije:</p> <ul style="list-style-type: none"> - med pravne podlage odločitve o podpori se vključi sklic na Listino in Konvencijo (če je vsebinsko ustrezno); - v odločitev o podpori/pogodbi o izvajanju operacije se vključi obveznost, ki upravičenca ter deležnike, ki sodelujejo pri izvajanju operacij, zavezuje k spoštovanju Listine in Konvencije. <p><u>V namen preverjanja se izdala poročilo.</u></p>
<p>Navodila OU.</p>	<p>Navodila OU, ki zajemajo izvajanje upravljalnih preverjanj vključujejo smernice in kontrolna vprašanja glede ugotavljanja skladnosti izvajanja operacij z Listino in Konvencijo.</p> <p>To se preverja v okviru preverjanj skladnosti vseh programskih dokumentov z Listino in Konvencijo.</p>
<p>Izobraževanje in usposabljanje.</p>	<p>OU bo v sodelovanju z Varuhom človekovih pravic in organizacijami pristojnimi za zaščito pravic invalidov, organiziral izobraževanja. Izobraževanja/usposabljanja bodo namenjena vsem relevantnim deležnikom, vključenim v izvajanje programa AMIF, programa SNV in programa IUMV. Pri oblikovanju in/ali izvedbi teh izobraževanj in usposabljanj se lahko zagotovi tudi en ali več neodvisnih strokovnjakov s področjem varstva človekovih pravic in varstva pravic invalidov.</p> <p><u>V namen preverjanja se izdala poročilo.</u></p>

Merilo 2 – Ureditve poročanja odboru za spremljanje o primerih neskladnosti operacij, ki jih podpirajo skladi, z Listino in Konvencijo o pritožbah glede Listine in Konvencije, predloženih v skladu z ureditvami na podlagi sedmega odstavka 69. člena

Za uresničitev omogočitenega pogoja skladno s Prilogo III Uredbe 2021/1060/EU, se poroča Odboru za spremljanje.

Poroča se o primerih neskladnosti operacij z Listino in Konvencijo ter pritožbah glede Listine in Konvencije, ki so skladne z sedmim odstavkom 69. člena Uredbe 2021/1060/EU. V okviru te aktivnosti se izvede naslednje:

Programski dokumenti

Vsebina aktivnosti	Način izvedbe
Sestava Odbora za spremljanje. ²⁰	Uredba AMIF, SNV in IUMV: ²¹ Sestava Odbora za spremljanje je določena v 15. členu uredbe AMIF, SNV in IUMV. V odbor se imenujejo imenujejo predstavniki: ministrstev, vladnih služb in organa v sestavi ter predstavniki partnerjev iz lokalnih skupnosti, iz regionalnih razvojnih agencij, izmed ekonomskih in socialnih partnerjev, nevladnih organizacij (s področja varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin, socialne vključenosti, enakosti spolov in nediskriminacije), invalidskih organizacij, iz raziskovalnih organizacij in z univerz. Uredba, ki določa oblikovanje Odbora za spremljanje predpisuje obveznost spoštovanja načela partnerstva (6. člen Uredbe AMIF, SNV in IUMV). ²² <u>V namen preverjanja se izdala poročilo.</u>
Ureditev poročanja odboru za spremljanje o primerih neskladnosti operacij, ki so podprte s sredstvi programov AMIF, SNV in IUMV z Listino/Konvencijo.	Poslovnik Odbora za spremljanje: Uredba AMIF, SNV in IUMV v tretjem odstavku 7. člena določa, da organ upravljanja enkrat letno poroča odboru za spremljanje o vsebini pritožb, številu ugotovljenih neskladij in izvedenih popravljalnih ukrepih. Podrobneje o pristojnostih Odbora za spremljanje na področju izvajanja Listine in Konvencije določa Poslovnik Odbora za spremljanje. Ta v 6. členu navaja: <ul style="list-style-type: none">- da Odbor za spremljanje, skladno z drugim odstavkom 14. člena Uredbe AMIF, SVN in IUMV, spremlja napredek pri doseganju ciljev evropske politike na področju notranjih zadev v Republiki Sloveniji tako, da v okviru nalog iz 1. točke 40. člena Uredbe 2021/1060/EU predlaga ukrepe in izdaja priporočila v zvezi z izpolnjevanjem omogočitvenih pogojev in njihovo uporabo v celotnem programskem obdobju (drugi odstavek);- da za spremljanje v okviru nalog iz 2. točke 40. člena Uredbe 2021/1060/EU uresničuje napredek pri doseganju ciljev evropske politike na področju notranjih zadev v Republiki Sloveniji tako, da potrjuje načrt vrednotenja iz 44. člena Uredbe 2021/1060/EU (tretji odstavek);- da OU poskrbi, da se odboru za spremljanje enkrat letno poroča o vsebini pritožb, številu ugotovljenih neskladij in izvedenih popravljalnih ukrepih, ki se nanašajo na kršitve človekovih pravic in temeljnih svoboščin ter kršitve pravic invalidov, kot so navedene v programu AMIF, programu

²⁰ Polni naziv odbora za spremljanje je odbor za spremljanje programa AMIF, programa SNV in programa IUMV v programskem obdobju 2021–2027.

²¹ Uredba o izvajanju uredb (EU) in (Euratom) na področju azila, migracij in vključevanja, notranje varnosti ter evropskega integriranega upravljanja meja v programskem obdobju 2021–2027, UL št. 00704-55/2023 z dne 7.2.2023.

²² 6. člen Uredbe AMIF, SNV in IUMV: *Načelo partnerstva iz 8. člena Uredbe 2021/1060/EU se po tej uredbi uresničuje z vključevanjem reprezentativnih organizacij, zvez, združenj in skupnosti, ki v skladu s cilji programa AMIF, programa SNV in programa IUMV delujejo na območju Republike Slovenije, v postopke načrtovanja, spremljanja, vrednotenja in izvajanja evropske politike na področju notranjih zadev v Republiki Sloveniji ter z uravnoteženo zastopanostjo predstavnikov samoupravnih lokalnih skupnosti, regionalnih razvojnih agencij, ekonomskih in socialnih partnerjev, raziskovalnih organizacij in univerz ter civilne družbe s področja varstva človekovih pravic in temeljnih svoboščin, socialne vključenosti, pravic invalidov, enakosti spolov in nediskriminacije v odboru za spremljanje.*

	<p>SNV in programu IUMV (peti odstavek).</p> <p><u>V namen preverjanja se izdala poročilo.</u></p> <p>Sklep ministra/ druga raven odločitve: OU imenuje eno ali več oseb, odgovornih za zbiranje informacij o primerih neskladnosti operacij, ki jih podpirajo skladi, z Listino in Konvencijo.</p> <p>Odgovorna oseba za zbiranje informacij poroča Odboru za spremljanje na podlagi informacij, zbranih v okviru upravljalnih preverjanj, revizijskih postopkih, ugotovitev pristojnih institucij EU/RS, prijav kršitev Listine in Konvencije pri OU in o pritožbah glede Listine in Konvencije.</p> <p><u>V namen preverjanja se izdala poročilo.</u></p> <p>Navodila za obravnavo prejetih pritožb: OU v področnih navodilih določi način obravnave prejetih pritožb.</p> <p>OU 1 x letno pozove nacionalna telesa za varstvo človekovih pravic k posredovanju informacij o ugotovljenih primerih neskladnosti z Listino in Konvencijo, ki so povezani s predlaganimi ali izbranimi operacijami, ki jih podpirajo skladi, ali s spori s tretjimi stranmi o izvajanju programov ali operacij, ki jih podpirajo skladi.</p> <p><u>V namen preverjanja se izdala poročilo.</u></p>
<p>Ureditev poročanja odboru za spremljanje o pritožbah glede Listine, predloženih v skladu z ureditvami na podlagi sedmega odstavka 69. člena Uredbe 2021/1060/EU.</p>	<p>Uredba AMIF, SNV in IUMV: Vzpostavi se podlago za zagotovitev učinkovitega pravnega varstva - podlaga za vložitev pritožbe v zvezi s skladi, skladno s sedmim odstavkom 69. člena Uredbe 2021/1060/EU: <i>»Vsaka pravna ali fizična oseba sme na organ upravljanja nasloviti pritožbo v zvezi z izvajanjem skladov. O pritožbi se organ upravljanja pisno opredeli z mnenjem o načinu izvajanja skladov oziroma o rezultatu obravnave. Pritožba se vloži na spletnem mestu EU skladov«.</i></p> <p>Spletna stran evropskasredstva.si: Na spletni strani skladov s področja notranjih zadev se oblikuje mesto s spletnim obrazcem za vložitev pritožbe na podlagi sedmega odstavka 69. člena Uredbe 2021/1060/EU (ne gre le za EU Listino, temveč vse pritožbe v zvezi s skladi).</p> <p>Poslovnik Odbora za spremljanje: Poslovnik vsebuje določbo, ki opredeljuje, da je Odbor za spremljanje obveščen o pritožbah glede Listine in Konvencije, predloženih v skladu z ureditvami na podlagi sedmega odstavka 69. člena Uredbe 2021/1060/EU. Opredeli se:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kdo poroča, - kako pogosto poroča, o čem poroča in na kakšen način, pri čemer naj se kot predmet poročanja vključi tudi podatek o tem, kakšni popravljalni ukrepi so bili zavzeti in kaj je bilo storjeno, da se istovrstna neskladnost z Listino in Konvencijo v bodoče ne bi pojavljala. <p>Zagotovitev učinkovite preučitve pritožb, ki se nanašajo na Listino in Konvencijo, v skladu z ureditvami iz sedmega odstavka</p>

	<p>69. člena Uredbe 2021/1060/EU.</p> <p><u>V namen preverjanja se izdala poročilo.</u></p> <p>Sklep ministra/ druga raven odločitve: OU imenuje eno ali več oseb, odgovornih za obravnavo pritožbe ki se nanašajo na Listino in Konvencijo, v skladu z ureditvami iz sedmega odstavka 69. člena Uredbe 2021/1060/EU ali preučimo možnost reševanja v okviru že vzpostavljenih internih postopkov ter letno poročanje Odboru za spremljanje.</p> <p><u>V namen preverjanja se izdala poročilo.</u></p>
--	---

6. KONČNA DOLOČILA

Dokument začne veljati z dnem podpisa upravljavca programov. Spremembe se označujejo z zaporednimi števkami različic.

Veljavna različica se objavi na enotnem spletnem portalu evropskih sredstev www.evropskasredstva.si.

Na spletni strani www.mnz.gov.si je objavljena povezava do enotnega spletnega portala evropskih sredstev.

Tina Heferle
državna sekretarka
upravljavka programov

PRILOGA I – Kontrolni seznam temeljnih pravic

Vprašanje	DA	NE	Način uresničitve, pripombe, dejstva
Ali so bila ob pripravi programskih dokumenta ter drugih pomembnejših dokumentih upoštevana določila Listine EU o temeljnih pravicah.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<i>(oseba odgovorna za obravnavo pritožb glede Listine in Konvencije opiše na kakšen način se je pri zasnovi dokumenta / ukrepa izvajalo presojo vpliva na temeljne pravice iz Listine in na kakšen način se je postopalo za zagotovitev skladnosti dokumenta s temeljnimi pravicami; v primeru izbora »NE« naj se opiše, zakaj za pripravo dokumenta / zasnovu ukrepa zagotovitev skladnosti z Listino ni relevantna)</i>
Ali so bili v pripravo dokumenta / zasnovu ukrepa vključeni predstavniki nacionalnih institucij s področja varstva človekovih pravic.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<i>(opisati način vključitve predstavnikov nacionalnih institucij s področja varstva človekovih pravic v pripravo dokumenta / zasnovu ukrepa ter navesti katere institucije so bile vključene na opisani način; v primeru izbora »NE« naj se opiše, zakaj za pripravo dokumenta / zasnovu ukrepa vključitev predstavnikov nacionalnih institucij s področja varstva človekovih pravic ni bila relevantna)</i>
Ali dokument / ukrep vzpostavlja mehanizme za poročanje Odboru za spremljanje o primerih neskladnosti z Listino EU o temeljnih pravicah.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<i>(opisati na kakšen način je poročanje zagotovljeno; v primeru izbora »NE« naj se opiše, zakaj za pripravo dokumenta / zasnovu ukrepa vzpostavitev mehanizme za poročanje Odboru za spremljanje o primerih neskladnosti z Listino EU o temeljnih pravicah ni bila relevantna)</i>
Ali dokument / ukrep vzpostavlja mehanizme za poročanje Odboru za spremljanje o pritožbah glede Listine EU o temeljnih pravicah, vloženih skladno sedmim odstavkom 69. člena Uredbe 2021/1060/EU.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	<i>(opisati na kakšen način je poročanje zagotovljeno; v primeru izbora »NE« naj se opiše, zakaj za pripravo dokumenta / zasnovu ukrepa vzpostavitev mehanizme za poročanje Odboru za spremljanje o pritožbah glede Listine EU o temeljnih pravicah, vloženih skladno s členom 69(7) Uredbe (EU) 2021/1060, ni bila relevantna)</i>

PRILOGA II – Kontrolni seznam temeljnih pravic – dodatne vsebine

Vprašanja, navedena v nadaljevanju ⁽¹⁾, zagotavljajo splošne smernice o konkretnih vprašanjih, ki bi se lahko proučila pri preverjanju skladnosti ukrepov in dokumentov iz Priloge I s temeljnimi pravicami.

Učinki temeljnih pravic	Ključna vprašanja
Splošno	<ul style="list-style-type: none"> — Na katere temeljne pravice vpliva ukrep? — Ali gre za absolutne pravice (ki se ne smejo omejevati, npr. človekovo dostojanstvo ali prepoved mučenja)? — Ali ima ukrep ⁽¹⁾ na nekatere temeljne pravice pozitiven in na druge negativen učinek (npr. negativen učinek na svobodo izražanja in pozitiven učinek na intelektualno lastnino)?
Dostojanstvo	<ul style="list-style-type: none"> — Ali ukrep vpliva na človekovo dostojanstvo, pravico do življenja ali pravico do osebne celovitosti? — Ali ukrep odpira (bio)etična vprašanja (kloniranje, uporaba človeškega telesa ali njegovih delov za dobiček, genetske raziskave/testiranje, uporaba genetskih informacij)? — Ali bi bila pri ukrepu prisotna tveganja v smislu mučenja in nehumanega ali ponižujočega ravnanja ali kaznovanja? — Ali bi ukrep vplival v smislu prisilnega dela ali trgovine z ljudmi?
Posamezniki, zasebno in družinsko življenje, svoboda vesti in izražanja	<ul style="list-style-type: none"> — Ali ukrep vpliva na pravico posameznikov do svobode? — Ali vpliva na pravico do zasebnosti zasebnega življenja (tudi v njihovem domu in komunikacijah)? — Ali vpliva na pravico posameznika do prostega gibanja v EU? — Ali vpliva na pravico sklepanja zakonske zveze in pravico ustvarjanja družine ali pravno, ekonomsko in socialno varstvo družine? — Ali ukrep vpliva na svobodo misli, vesti in vere? — Ali vpliva na svobodo izražanja in obveščanja? — Ali vpliva na svobodo zbiranja in združevanja? — Ali vpliva na svobodo umetnosti in znanosti?
Osebnih podatki	<ul style="list-style-type: none"> — Ali ukrep vključuje obdelavo osebnih podatkov? — Kdo obdeluje osebne podatke in v kakšen namen? — Ali je zagotovljena pravica posameznika do dostopa, ugovora in popravka?

⁽¹⁾ Ta vprašanja je razvila Komisija, ki jih je tudi uporabljala za preverjanje ocene učinka v okviru svežnja za boljše pravno urejanje.

